

RUSTELOZE OMWEGEN

RUSTELOZE OMWEGEN

SANDY TERRYN

Roman

Beefcake Publishing

2023

PROLOOG

De miezerige novemberavond droeg iets speciaals in zich. De herfst, met zijn korte oprispingen van licht, leek nog melancholischer dan de voorgaande jaren. Jaarlijks stierf in het seizoen van de vallende bladeren, ook een stukje van mijn eigen ziel. Dan moest ik weg, gewoon even ontsnappen aan de sleur van het dagelijkse leven. Misschien was het ook wel om andere mensen te ontmoeten dan die uit mijn omgeving, alsof ik bevestiging wilde krijgen dat er nog andere 'levenden' waren op deze planeet.

Oost-Europa had om de een of andere onverklaarbare reden een helende invloed op mijn gemoed. Het was jaren geleden begonnen met Polen en de Baltische staten en is sindsdien niet meer gestopt. Vertrokken vanuit 'mijn' Izegem met de trein, kwam ik zes dagen later voor het eerst aan in het prachtige Boedapest. Onderweg hield ik me graag op in gehuchten 'waar niets te beleven viel'. Verlaten parken genoten mijn voorkeur. Het rit-selen van de afgestorven bladeren onder mijn voeten maakte steeds een schuldig gevoel bij me los. Zittend op een bank schreef ik dan een gedicht of haiku die later meestal in de prullenmand terecht kwam wegens 'te gevoelig'.

De nachttrein naar Braşov werd aangekondigd met anderhalf uur vertraging. Dergelijk nieuws vroeg om een kop koffie. Het bakje troost moest mijn onbenullige leed verzachten.

Vanachter het raam in de bistro, met de handen stevig rond de warme mok geklemd, sloeg ik de reizigers van diverse pluimage aandachtig gade en vroeg me af: wie zijn al deze mensen? Waar leven ze? Wat houdt hen bezig?

In Boedapest had ik de afgelopen dagen weinig meer gedaan dan deze vragen gesteld. Af en toe bleef het niet bij observeren en ontmoette ik mensen met wie zich een diepgaand gesprek ontspoon. Even vergat ik dan het alledaagse en alles wat daarbij hoorde.

Daarna vertoefde ik graag weer in eenzaamheid. Deze was niet noodzakelijk een kwelling voor me. Alleen, zo af en toe, heeft ieder levend wezen nu eenmaal nood aan anderen.

Mocht de mens constant alleen zijn op aarde, dan werd hij gek. Daar was ik van overtuigd.

Na berustend de wachttijd te hebben doorstaan, begaf ik me met mijn kleine reiskoffer naar de slaapwagon.

Daar aangekomen trof ik een koppel dat zich reeds volledig had 'gesetteld'. De vierde slaappleats was vooralsnog leeg. Het voelde bij me altijd wat onwennig om anderen te ontmoeten in een kleine ruimte als deze. Deze paniekerige eigenschap had ik al sinds mijn kindertijd.

De man, die in een zwart kostuum stak met lichtblauw hemd, was groot, slank en reeds grijs. Met een enigszins gereserveerde glimlach op de lippen begroette hij me met de Engelse woorden: 'Good evening.' Mijn nieuwsgierigheid was daardoor meteen gewekt. Het langwerpige, innemende gezicht van de man verried de blik van een eerlijk mens.

Zijn partner beperkte zich tot een eerder afstandelijke knik in mijn richting. Ze oogde knap en vertoonde een aparte elegantie die haar sierde.

Het stel leek me enkele jaren ouder dan ik. Hun voorkomen dwong een vorm van respect af.

In het verleden had ik het bij mijn treinreizen vele malen slechter getroffen.

Neen, deze mensen zagen er betrouwbaar uit. Niet zoals die ongure types die met hun hele huisraad rondreizen. Wie weet wat daar allemaal in steekt!

De trein zette zich gestaag in gang. Zo'n tiental minuten na ons vertrek haalde de man twee boeken uit zijn reiskoffer.

Van het boekje dat hij aan zijn partner gaf kon ik amper de titel lezen. De naam van de schrijver bleek ene Ion Minulescu. Als mijn oogverblindende medereizigster het opende bleek het om een dichtbundel te gaan.

Nieuwsgierig naar de levendige, groene kافت van de man boog ik me iets voorover en las verrast: Tichon van Zadonsk - *Reis naar de hemel*. Beide schrijvers waren me totaal onbekend.

Opgetogen sprak ik de man aan en vroeg of hij uit Nederland kwam. Aan zijn accent hoorde ik meteen dat hij een West-Vlaming was.

Hij stelde zichzelf voor als Alexander en kwam uit Zonnebeke, dat zo'n twintig kilometer van Izegem verwijderd ligt.

Een aangenaam toeval! In vergelijking met West-Europa, liep men hier relatief weinig landgenoten tegen het lijf. En al zeker niet op een nachttrein in het herfstseizoen.

Ook ik stelde me aan het koppel voor en er ontspon zich een oppervlakkig gesprek over Boedapest. De eerste uren, tot aan de grens met Roemenië, bleef de conversatie zich afspelen als een beleefdheidsoefening. Zijn echtgenote, die Ilinca heette, had weinig opgekeken en leek helemaal verdiept in haar gedichten.

Nadat men onze identiteitskaarten had gecontroleerd aan de grensovergang, maakte Ilinca aanstalten om te gaan slapen. Ze opende het uitklapbare bed boven ons en ging even later op haar knieën zitten. Alexander vroeg me een moment van stilte om de avondgebeden van zijn echtgenote te respecteren.

Uiteraard gaf ik daar uit respect gehoor aan. Dergelijke devote mensen had ik ook al gezien in het katholieke Polen, waar de kerken nog overvol zaten. In het Westen waren zulke gelovigen eerder een curiositeit geworden.

Het hele gebeuren oogde wel vreemd. Ze maakte haar kruisteken anders dan men bij ons in het Westen gewoon was. Dat had ik al eens eerder gezien in Tallinn en begreep er toen ook niets van.

Wat wist ik destijds wat orthodoxe gelovigen waren! Ik was enkel bezig met mijn eigen leventje en had weinig oog voor anderen en hun gewoontes.

‘Sleep well!’ zei ze vriendelijk, terwijl ze Alexander kuste. Uit respect voor haar privacy en nachtrust, stelde Alexander voor om nog iets te drinken in het restauratierijtuig. Dit ‘restaurant’, met zijn gedekte tafeltjes en rode velours gordijnen, ademde een speciale, mysterieuze sfeer.

De daaropvolgende uren zou ik nimmer vergeten. Niet dat de tijd die we samen doorbrachten zo spectaculair was of dat er veel gebeurde. Neen, hetgeen Alexander me in die nacht vertelde had indertijd voor mij zelfs weinig betekenis.

Sommige zaken vereisten een geestelijke rijpheid en die had ik destijds nog niet. Waarschijnlijk zijn er me die bewuste nacht ook dingen ontgaan van wat Alexander me vertelde. Moge de lezer mij daar vergiffenis voor schenken.

In het begin voelde het gesprek wat onwennig. Terwijl ik het een en ander over mijn leven vertelde, betrapte ik Alexander erop dat hij af en toe van zijn koffie nipte of door het raam in de donkerte staaarde.

Misschien is dit wel zijn manier van luisteren, dacht ik. Na een monoloog van een twintigtal minuten gaf ik de hoop op een goed gesprek op.

Eerder uit beleefdheid dan uit interesse stelde ik hem wat oppervlakkige vragen.

Na een moment van onaangename stilte, draaide Alexander zijn hoofd naar me toe, keek me voor het eerst recht in de ogen en begon te vertellen...

Daarnet nog in de verte een wazige stip van niks
Vaart nu voorbij de eenzame boot in de genadeloze tijd
Als allen die ik nog kruisen zal op weg naar het einde
Van wie de gestorven bladeren reeds het geheim kennen